

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

21.09.2015 № 9

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Колесник Н.А., Климова Л.С., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Чернова С.П., Тригуб О.П., Котляр І.В., Сидоренко А.І.

Порядок денний:

1. Розгляд та затвердження експозиційного плану фотодокументальної виставки «До 240-річчя від дня народження О.С. Грейга, адмірала, Миколаївського і Севастопольського військового губернатора».
Доповідає: Мельник М.О.
2. Розгляд та затвердження експозиційного плану документальної он-лайнової виставки «До 115-річчя Миколаївського градоначальства».
Доповідає: Мельник М.О.
3. Розгляд та обговорення тексту публікації «Діяльність Миколаївського піклувального про в'язниці комітету».
Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів підготовлено фотодокументальну виставку «До 240-річчя від дня народження О.С. Грейга, адмірала, Миколаївського і Севастопольського військового губернатора», котру планується оприлюднити на офіційному веб-сайті держархіву області.

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Серединський О.В. – заступник начальника відділу інформації та використання документів.

Виступаючий зазначив, що 2 березня 1816 року Олексія Грейга призначили головним командиром Чорноморського флоту і портів і військовим губернатором Миколаєва і Севастополя. Він оселився в Миколаєві, де прожив майже 18 років. У цей час О.Грейг сприяв реорганізації і розвитку кораблебудування, уведенню механізації багатьох технологічних процесів, розробленню і поліпшенню старих проектів кораблів, вперше ввів на Чорному морі парові судна і нові типи парусних суден, покращив артилерію, застосував наукові методи при проектуванні кораблів, економічні методи у керівництві, реорганізував адміністрацію Чорноморського адміралтейського департаменту тощо. При О.С.Грейгові у м. Миколаїв було побудовано обсерваторію. За наукову роботу у галузі астрономії і керівництво будівництвом обсерваторії в Миколаєві 1822 року О.Грейга обрали почесним членом Петербурзької Академії Наук.

До експозиційного плану виставки включено 21 документ з фондів канцелярії Миколаївського та Севастопольського воєнного губернатора та Миколаївської міської думи часів перебування О.С.Грейга на посаді воєнного губернатора Миколаєва і Севастополя та головного командира Чорноморського флоту і портів: про улаштування вулиць та відкриття банківської установи у місті, улаштування освітлення у м. Миколаїв, штати міської поліції та канцелярії губернатора, документи з відомостями про кількість мешканців та будівель у місті 1823 року, про встановлення пам'ятника О.С.Грейгу 1873 року, а також стаття миколаївського краєзнавця Ю.С.Крючкова «Адмірал Грейг і Миколаїв» з його особового фонду, та фотодокументи.

Запропонував затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

ВИРШИЛИ:

1.1. Затвердити експозиційний план фотодокументальної он-лайнної виставки «До 240-річчя від дня народження О.С. Грейга, адмірала, Миколаївського і Севастопольського військового губернатора» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання документів на 2015 рік підготовлено документальну он-лайнну виставку «До 115-річчя Миколаївського градоначальства», котру планується оприлюднити на офіційному веб-сайтові держархіву області.

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Сидоренко А.І. – завідувач кафедри діловодства та інформаційних систем Миколаївської філії Київського Національного університету культури і мистецтв, к.п.н.

Виступаюча зазначила, що Миколаївське градоначальство — адміністративно-територіальна одиниця у складі Херсонської губернії Російської імперії. До його складу входило місто Миколаїв з прилеглими землями (хуторами або посадами). Канцелярія Миколаївського градоначальника була заснована у вересні 1900 року на підставі рішення Державної ради, затвердженої 5 червня 1900 року. Миколаївський градоначальник поєднував цивільну й воєнну владу, був командиром воєнного порту і начальником гарнізону. Безпосередньо підпорядковувався Херсонському губернатору, але мав право звертатися з окремих питань безпосередньо у МВС, куди щорічні подавав звіти про стан Миколаївського градоначальства. Градоначальник керував міською поліцією, забезпечував нагляд за торгівлею, по-

штою, судноплаством, станом портових будівель, охороною здоров'я, освітою та ін. З 1900 р. по 1917 р. посаду миколаївського градоначальника обіймали 7 осіб: Карл Михайлович Тикоцький, Оскар Адольфович Енквіст, Аполлінарій Сергійович Загорянський-Кисіль, Василь Максимович Зацаренний, Олександр Іванович Мязговський, Андрій Георгійович Покровський, Микола Павлович Леонтович.

До експозиційного плану виставки включено 53 документи з фонду Миколаївського градоначальства (ф. 229): думка Державної Ради від 05 травня 1900 р. щодо перетворення управління цивільною частиною в Миколаєві та заснування Миколаївського градоначальства, щодо призначення осіб градоначальниками та віце-консулами, списки посадових осіб миколаївського градоначальства – чинів Міністерства внутрішніх справ, відомості про фабрично-заводську промисловість, торгівельно-промислові заклади, аптеки, навчальні та медичні заклади, просвітницькі установи та благодійницькі організації м. Миколаїв, документи про проведення виборів до Державної думи, відомості про кількість жителів міста та рух народонаселення, огляди миколаївського градоначальства.

Запропонувала затвердити експозиційний план виставки та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Затвердити експозиційний план документальної он-лайнної виставки «До 115-річчя Миколаївського градоначальства» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

3. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2015 рік підготовлено текст публікації «Діяльність Миколаївського піклувального про в'язниці комітету», котру планується оприлюднити на веб-сайтові держархіву.

Текст публікації додається.

ВИСТУПИЛИ:

Сидоренко А.І. – доцент кафедри діловодства та інформаційних систем Миколаївської філії Київського Національного університету культури і мистецтв, к.п.н.

Виступаюча зазначила, що статут «піклувального над в'язницями товариства» було затверджено 1821 року, його завданням стало моральне виправлення злочинців та «покращення стану ув'язнених». У Миколаєві комітет був створений 60-х рр. XIX ст. Ініціатором його створення був настоятель Миколаївського Адміралтейського собору проіерей Л.М.Михайловський. У 57 справах Миколаївського піклувального про в'язниці комітету інформації про діяльність комітету небагато, особливо за період до 1899 року, це більшістю своєю статистичні дані щодо кількості арештантів, котрих утримували при міській поліції та острожній гауптвахті, а також відомості про витрати утримання, харчування та лікування ув'язнених, котрі й викладені у публікації. Зважаючи на те, що діяльність Миколаївського піклувального про в'язниці комітету не висвітлена у краєзнавчій літературі, публікація має зацікавити дослідників благодійних організацій, котрі діяли у дорадянський період на теренах Миколаївщини.

Запропонувала схвалити текст публікації та рекомендувати до оприлюднення на веб-сайтові держархіву.

ВИРІШИЛИ:

3.1. Схвалити текст публікації «Діяльність Миколаївського піклувального про в'язниці комітету» та рекомендувати до оприлюднення на веб-сайтові держархіву.

Секретар

М.О.Мельник